

SLOVENSKI NAROD

Iznaj vsak dan popoldne izvešči nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—, Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENSKE GRADCE, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Zunanje politična debata v angleški spodnji zbornici:

Važne izjave Chamberlaina o mednarodnem položaju

Angleška vlada in opozicija soglašata v tem, da je treba z vso odločnostjo nadaljevati politiko zaščite miru in obrambe proti slehernemu napadu — Pričetek vojaških pogajanj v Moskvi bo pospešil politični sporazum — Položaj je resen, vendar pa ni neposredne nevarnosti

LONDON, 1. avgusta. br. Včeraj popoldne se je pričela pred odhodom spodnje zbornice na počitnice debata o zunanjih politiki in splošnem mednarodnem položaju. V svoji, z veliko napetostjo pričakovani izjavi je ministrski predsednik Chamberlain ponovno podčrtal neomajno stališče Anglije in vseh njenih zaveznikov, da se nikdar več ne bodo uklonili politiki nasilja ter da se bo mirovna fronta, ki ima sedaj že popolnoma konkretno obliko, uprla slehernemu napadu in vsaki nasilni spremembi statusa quo v Evropi. Govoril je tudi o pogajanjih v Moskvi in podčrtal, da ni več nobenih nepremostljivih nesoglasij. Najvažnejša pa je njegova izjava, da bodo še ta teden odpravili v Moskvo vojaški strokovnjaki Anglije in Francije, ki bodo imeli z ruskimi vojaškimi strokovnjaki posvetovanja v svrhu sklenitve podrobnega dogovora o vojaškem sodelovanju pri primeru morebitnega vojnega konflikta. Znova je podčrtal Chamberlain, da bo Anglija izpolnila vse svoje obveznosti, ki jih je prevzela napram svojim zaveznikom. Kar se tiče položaja na Daljnem vzhodu, je Chamberlain izjavil, da bo Anglija prisiljena seči po zelo resnih ukrepih, če bi Japonska skušala nadaljevati svojo imperialistično politiko in ogrožati interese Anglije na Kitajskem ali kjerkoli na Daljnem vzhodu. O njegovi izjavi se je razvila debata, ki se bo še danes nadaljevala. V splošnem pa je bila Chamberlainova izjava sprejeta z zadovoljstvom, ker dokazuje, da sedaj tudi Chamberlain ne misli več na popuščanje in da je novo Monakovo izključeno.

Stališče in predlogi opozicije

Pospešitev pogajanj v Moskvi in vseskozi odločna politika sta najboljša jamstvo za ohranitev miru

London, 1. avgusta. br. Že dolgo spodnja zbornica ni imela seje, za katero bi vladalo toliko zanimanje, kakor za včerajšnjo sejo, ki se je pričela ob 17. Diplomatske in novinarske lože so bile popolnoma zasedene, prav tako pa je bila nabito polna tudi galerija za publiko. Zunanje politično debato, ki je bila na dnevnem redu kot edina točka, je otvorila opozicija. Prvi je povzel besedo v imenu opozicijske liberalne stranke poslanec Archibald Sinclair, ki je v svojem govoru med drugim izjavil:

Pri današnji razpravi bomo najbolje služili državi, če ne bomo izgubljali časa s pretresanjem o raznih stališčih, pač pa če se bomo potrudili, da dobimo od vlade čim popolnejša obvestila o načinu, kako vlada zdaj praktično izvaja načela svoje zunanje politike. Dovolite mi, da takoj v začetku odkrito povem tole: Človek dobiva vtis, da je Chamberlain tudi zdaj bolj nagiben k pomirjevanju, kakor pa k temu, da bi kazal čim večjo odločnost in zavračal napade. V tem sta si on in zunanji minister različna. Mislim, da se ministrski predsednik strinja z menoj, če rečem, da je potrebno dokazati tudi svojim lastnim političnim prijateljem, da sta on in vlada, ki ji načeluje, dala pobudo za politiko proti napadalcem in organizacijo miru. K sreči je odved, da bi nas preprečevali in pomirjali glede naših odnosov s Francijo, ker smo videli toliko dokazov resničnega najtemnejšega sodelovanja med obema državama. Posebej učinkovito so bili dokazi o sodelovanju med Veliko Britanijo in Francijo na letalskem polju (vzletih in odobranje). Nasprotno pa bi bilo potrebno, da nam vlada daj zagotovilo glede pogajanj z Rusijo. V svojem nadaljnjem govoru je Sinclair priporočal, naj spodnja zbornica ne gre na daljše počitnice prej, predno niso končana pogajanja v Moskvi. Obžaloval je, da do zdaj spodnja zbornica ni bila podrobno obveščena o poteku teh pogajanj brez ozira na to, ali so ta pogajanja potekala ugodno ali neugodno. Razgovori v Moskvi niso potekali niti javno, niti tajno, pač pa so bili stalno zaviti v nek polmrak. Obveščali so nas o njih samo po časopisnih komentarjih, inspiriranih od vseh mogočih strani. Nikdar nisem izgubil upanja, da se bodo ta pogajanja končala uspešno, ker sem se zavedal, da od tega uspešnega zaključka zavise skupni interesi. Pri tem so me potrjevali v veri tudi mnoge uradne in poluradne izjave vodilnih ljudi v Moskvi. Če hočemo v celoti doseči veliki cilj, za katerim stremimo, je treba zagotoviti popolno in iskreno sodelovanje med Veliko Britanijo in Sovjetsko Rusijo in preganiti meglo dvomov in nezaupanja, ki je do zdaj zavijala odnose med obema državama. Zato pozdravljam napoved, da bo v Moskvo poslano posebno angleško vojaško zastopstvo. Predvsem mi je ljubo, da bo v Moskvo odšel admiral sir Reginald Ernle, mož, ki je znan po svojem trdnem značaju in po svoji odločnosti. Prepričan sem, da bo admiral najbolje zastopal svojo državo pri teh pogajanjih. Mislim pa, da bi bilo dobro poslati v Moskvo, če-

prav samo za nekaj dni, tudi znane politične osebnosti, za katere je možno pričakovati, da bodo mogle priti v osebni stik z najvišjimi osebnostmi v moskovskem Kremliju. Ničed ne želi dopustiti, da bi bila okrnjena neodvisnost baltičskih držav, in zato tudi ne bi bilo treba zbijati v javnosti napačnega vtisa, da se Moskva bolj kot druge države zavzema za ohranitev neodvisnosti in nevtiralnosti teh držav. Parlament ne bi ravnal napačno, če bi se zdaj razpravljalo tudi o vprašanju, kakšno stališče mora zavzeti Velika Britanija, če bi bila v danem primeru ogrožena tudi neodvisnost Madžarske. Ne more biti niti najmanjšega dvoma o pripravljenosti Velike Britanije, da prisloži Poljski v primeru napada na pomoč. Vlada pa nam mora čim bolj pojasniti, kako bo v tem pogledu definirala pojem napada: ali bo smatrala, da se je napad začel v trenutku, ko bo objavljen, da je Gdansk postal sestavni del nemškega rajha, ali pa bo smatrala, da se je napad začel šele tedaj, ko bi bila izvedena okupacija Gdanska, s katero bi bil v zvezi izgon poljskih carinskih, poštinih in drugih uradnikov, ki na podlagi določb mednarodne pogodbe službujejo v Gdansk.

Za Sinclairjem je dobil besedo poslanec Dalton (delavska stranka), ki je obžaloval, da se pogajanja v Moskvi tako dolgo zavlekla. Če bi od vsega začetka pogajanja vodili ne diplomati, pač pa zastopniki vojske, mornarice in letalstva, trah veselil, bi bil sporazum že sklenjen in vsa Evropa bi mirne duše mogla reči, da letos ne bo vojne. In morda bi mogla tudi reči, da vojne ne bo ne samo letos, pač pa še dolgo časa ne. Tudi Dalton je pozdravil sporočilo, da se bodo zdaj začela pogajanja vojaških in pomorskih strokovnjakov. Nadeja se, da bodo vojski, mornarji in letalski s svojimi praktičnim in stvarnim delom dali lep zgled politikom in diplomatom, ki so razbili 4 in pol meseca, da bi našli soglasje v tem, da se pošljejo na pogajanja vojaški strokovnjaki. Prepričan sem, da se bodo vojaške osebnosti na njim lasten način vrgle na delo in rešile nalogo že mnogo prej, predno se bo končalo diplomatsko razpravljanje o definiciji pojma posrednega napada. Iznad vsake razprave je nuja potreba zagotoviti nedotakljivost in nevtiralnost Finske. Glede Estonije in Litve pravi, da so se v časopisu teh dveh držav pojavili v zadnjem času članki, ki so neugodni za demokratične velesile in za demokratska načela sploh, zato misli, da ni neutemeljena bojazen Molotova, da v teh državah utesnjen nastati notranje politične spremembe, ki bi se pokazale tudi v stališču teh držav do sosedov. Moskvi se ne more zameriti, če ona tudi v tej smeri vidi možnost posrednega napada. Končno pravi, da bi bila v sedanjem trenutku idealna poteza, če bi lord Halifax povabil Molotova v London, ali če bi sam odšel k njemu v Moskvo. Obenem priporoča Chamberlainu, da poišče osebne stike s Stalinom.

Chamberlain o stališču Anglije

Vojaška pogajanja v Moskvi se bodo pričela še ta teden — O pojmu neposrednega napada še ni sporazuma — Politika mirovne fronte se bo odločno nadaljevala

Ob največji pozornosti vse zbornice je nato povzel besedo ministrski predsednik Chamberlain. Takoj v začetku svojega govora je omenil pogajanja z Rusijo in napovedal, da bodo še ta teden odpravili v Moskvo angleški in francoski vojaški strokovnjaki. Ruska vlada je namreč izrazila mnenje, da bi bilo pri sedanjem stanju političnih pogajanj koristno, da bi se takoj začela tudi vojaška pogajanja. Angleška delegacija bo pod vodstvom letalskega generala Burneta, dodeljeni pa ji

bodo zastopniki generalnih štabov vojske, mornarice in letalstva.

Pogajanja v Moskvi

Ni nobena tajnost, je izjavil nadalje Chamberlain, da se angleški, francoski in ruski zastopniki dosedaj še niso zedinili glede enotnega tolmačenja pojma indirektnega napada. Dosedaj še ni bila dovedena nobena formula, ki bi zadovoljevala vse tri partnerje. Vsi trije pa se zavedajo, da more biti indirektni napad prav tako

nevaren kakor direktni napad. Na vseh treh straneh se očituje stremenje, da se prepreči prav tako vsak indirektni kakor vsak direktni napad. Docela prirodno je tudi, da si prizadevamo preprečiti vtis kakor da bi garancije proti neizvnanemu napadu pomenile omejitve ali ogrožanje neodvisnosti prizadetih držav. Da dosedaj glede tega še ni dosežen sporazum, je vzrok naš dejstvo, da bi se mogla v tem smislu tolmačiti formula, ki jo je predlagala Rusija. V ilustracijo dobre volje in nedeljene želje po sporazumu služi edinstven primer v zgodovini, da sta Anglija in Francija pristali na vojaške razgovore pred sklenitvijo političnega sporazuma. Angleška in francoska vlada v polnem obsegu delita naziranje ruskega komisarja za zunanje zadeve, da politična nasprotstva, ki še obstajajo, niso nepremagljiva in da utesnevo vojaški razgovori pospešijo sporazum. Na te razgovore polagata Anglija in Francija enako važnost kakor Rusija. Tudi to je napotilo angleško vlado, da je pristala na ta sicer neobičajen predlog.

Gdanski problem

Chamberlain se je v svoji nadaljnji izjavi dotaknil gdanskega vprašanja in naglasil, da svojim prejšnjim izjavam o tem problemu nima ničesar dodati in ničesar odvzeti. Toda dogočki, ki so nastali po njegovi zadnji izjavi in po govoru zunanjskega ministra lorda Halifaxa, kažejo na to, da se je napetost še povečala. Anglija popolnoma zaupa poljski vladi in poljskemu narodu, ki sta kljub vsem zapletenjem manifestirala obdobje vredne in hladnokrvnosti. Anglija je prepričana, da Poljska tudi v bodoče ne bo zapustila poti treznosti in razuma.

Položaj na Daljnem vzhodu

Kar se tiče položaja na Daljnem vzhodu, je Chamberlain ponovno naglasil, da se je nanašal sporazum, na podlagi katerega so se pričela pogajanja v Tokiju, samo na priznanje obstojetih dejstev. Ta sporazum pa v nobenem pogledu ne pomeni spremembe angleške politike, niti priznanja pravice vojskujoče se fronte Japonski. Angleška vlada nikdar ne bo pristala na to, da bi na zahtevo kakor druge države spreminila svojo politiko. Če pa se bo hujkanje proti Angliji s strani Japonske nadaljevalo in če napadi na angleške interese in pravice ne bodo prenehali, potem bo angleška vlada prisiljena poseči po zelo resnih ukrepih.

Položaj je resen

Ob zaključku svojega govora je razpravljaj Chamberlain o splošnem mednarodnem položaju ter naglasil, da naglo kopičenje vojnega materiala na vseh straneh zbuzja resno skrb. Težko je danes spoznati, kako naj se ta položaj razplete drugače kakor z vojnim konfliktom. Če pa bi se dalo temu napraviti konec in preko tega storiti še kaj, da bi se obnovilo mednarodno zaupanje, potem ne bi bilo več nobenega vprašanja, ki bi se ne dalo rešiti na miren način.

Če pride do vojne...

Svojo izjavo je Chamberlain zaključil z besedami: Če pride do vojne, potem bo vseeno, kdo bo zmagal. Danes ni več nobenega dvoma, da bo tako zmagovalac kakor premaganeц pahljen v največji bedi in trpljenju. Ta neizpodbitna resnica bi morala biti vedno pred očmi vladarjem in narodom in baš na to gradimo svojo upanje, da se bo še našla pot, da preprečimo najhujše in da bomo mogli še nadalje živeti v miru.

V nadaljnjem poteku debate je bilo Chamberlainu stavljeno vprašanje, ali bo angleška vlada sledila primeru Zedinjenih držav in odpovedala trgovinsko pogodbo z Japonsko. Chamberlain je odgovoril: To je zadeva, ki jo skrbno proučujemo. O tem se moramo posvetovati tudi z dominijoni.

Debata

Za ministrskim predsednikom je spregovoril poslanec in bivši zunanji minister Anthony Eden. Pozdravil je iskrenost, s katero je Chamberlain govoril o pogajanjih v Moskvi ter dejal, da bo ta iskrenost ugodno vplivala na potek pogajanj. Smatra, da je položaj tudi zdaj še zelo resen in da ni upati na to, da bi še ta teden napetost popustila. To pa ne pomeni, da angleška vlada ne bi mogla storiti nekaj, kar bi napetost moglo ublažiti. Glede Daljnega vzhoda je Anthony Eden dejal med drugim, da je zdaj že očitno, da Japonci niso dosegli svojega cilja, ki so si ga postavili s svojim nastopom v Kitajski. Po njegovem mnenju je odpor na Kitajskem iz dneva v dan večji. Ker Japonska ni dosegla vojaških uspehov, jih je poskušala doseči po drugi poti. Eden se nadeja, da bo angleška vlada šla še dalje in pokazala Japonski, da je pripravljena tudi v bodoče podpirati kitajsko valuto. Tudi on pozdrav-

lja sklep, da se pošljejo v Moskvo vojaški strokovnjaki in smatra, da bo ta korak okrepil zaupanje na obeh straneh. Tudi po njegovem mnenju bi bilo morda bolje, če bi že pred dvema mesecema bile poslane v Moskvo osebnosti, ki bi imele več avtoritete. Priporoča tudi osebni stik s Stalinom.

Komentarji angleškega tiska

Sedaj ni več nobenega dvoma v uspeh moskovskih pogajanj in politiko Anglije

London, 1. avgusta. AA. Reuter: Glavni predmet komentarjev današnjega tiska je včerajšnja Chamberlainova izjava v spodnji zbornici. Listi posebno naglašajo Chamberlainove besede glede odhoda angleškega in francoskega vojaškega odposlanstva v Moskvo ter pravijo, da je ta sklep angleške vlade dokaz, da med Londonom in Moskvo sporazum dejansko že obstoja in da so izglede, da se bodo pogajanja v najkrajšem času tudi formalno končala, zelo ugodni. »Times« pravi, da ni mogoče sklepati Londona in Pariza, da pošlita v Moskvo vojaški odposlanstvi, tolmačiti drugače kakor tako, da pomeni ta sklep znak, da so politična pogajanja uspešna. Zaupanje, ki obstoja med Anglijo in Francijo ter sovjetsko vlado, zavaruje mir sveta. »Daily Telegraph« naglašja, da po Cham-

berlainovem govoru ne obstoja več noben razlog za dvome. Treba je priznati, da kaže angleška vlada odločno voljo izvajati politiko, za katero se je izjavila večkrat v toku zadnjih 4 mesecev. List pričakuje, da bo Japonska Chamberlainovo izjavo glede angleške politike na Daljnem vzhodu pravilno razumela. »Daily Mail« piše, da bo odšlo sedaj angleško vojaško odposlanstvo v Moskvo in da bo ta sklep angleške vlade brezpogojno ojačil njen položaj glede političnih pogajanj. »News Chronicle« smatra, da bodo vse sile dobro proučile včerajšnji Chamberlainov govor ter ocenile njegovo izjavo tako, kakor jo je treba razumeti. Laburistični listi naglašajo važnost dejstva, da bosta Anglija in Francija odposlali vojaški odposlanstvi v Moskvo.

Prvi odmev iz Berlina

Po berlinski sodbi igrata Anglija in Amerika pod isto odejo

Berlin, 1. avgusta. AA. DNB: Oficijozni »Deutscher Dienst« komentira Chamberlainovo izjavo ter pravi, da kaže ta izjava analogijo angleško-ameriških ciljev ter pogledov glede Japonske kakor tudi to, da je treba uporabljati v raznih primerih razne metode. To potrjuje naše mnenje, da London in Washington nimata potrebe prijeti za orožje in igrati se z dobro razdeljenimi parolami. Zgodovina zadnjih let nam je večkrat dokazala dvoličnosti angleške zunanje politike. Vendar pa Chamberlain priznava, da je Gdansk nemško mesto in ni nikoli oporekal osnovni nemški značaj tega mesta. Zato lahko objub-

ljamo, da se bo Gdansk vrnil pod okrilje Nemčije navzlic temu, da se to vprašanje razpravlja v spodnjem domu. Tudi se ne more dopustiti, da bi se stalno ogrožalo življenje in imovina Nemcev na Poljskem. Chamberlain smatra, da mora pohvaliti miroljubno stališče Poljske. Nam se zdi, da obstoja glede oportuniteti angleške zunanje politike med stališčem vlade in narodom še veliko nasprotje, kar naj nikogar ne iznenadi, ker mora vsak davkoplačevalec v Angliji v tej igri sodelovati, ker zunanje ministrstvo razpolaga z njegovim denarjem za podpiranje poljske megalomanije.

Odhod vojaških misij v Moskvo

V Parizu bo jutri skupni posvet francoskih in angleških vojaških strokovnjakov

Pariz, 1. avgusta. e. V Parizu se ni točno znan dan, kdaj bo odločilni sestanek med francoskimi in angleškimi diplomatskimi predstavniki na eni ter Molotovim na drugi strani. Mislijo, da se bodo razgovori v kratkem nadaljevali. Vzrok zakasnitvi je bil v tem, da je bila potrebna predhodna konzultacija med Nagliarom in predstavnikom angleškega zunanega urada, ki je dobil nove instrukcije, nanašajoče se na priprave glede vojaških pogajanj. Po poročilih listov vlada v Moskvi optimizem, ker tudi tam smatrajo za gotovo, da bo naposled dosežen sporazum. Vzrok tega optimizma je tudi v tem, da tudi z ruske stra-

ni zadnje dni delajo z vsemi naporji, tako kakor v Londonu in Parizu, da se odstranijo še zadnje ovire za zaključitev trojnega pakta. Prihod angleških in francoskih vojaških zastopnikov pričakujejo še ta teden. Takoj po prihodu se prično vojaška pogajanja vzporedno s političnimi.

Pariz, 1. avgusta. AA. DNB. V obveščeni krogih smatrajo, da bo angleško vojaško odposlanstvo, ki potuje v Moskvo, prispelo v sredo v Pariz, kjer bo imelo razgovore s člani francoskega vojaškega odposlanstva. Obe odposlanstvi odpotujeta skupno v soboto v Moskvo.

Poljska grozi Gdansk z bojkotom

Ce ne bodo prenehali napadi na Poljsko

Gdansk, 1. avgusta. AA. Reuter: Kakor se izve, je poljski generalni komisar v Gdansk Hodoacki prekinil svoj kratki odid ter se vrnil v Gdansk, da ponovno prevzame svojo dolžnost in napravi potrebne korake zaradi najnovejših dogodkov, ki se razvijajo v smeri ostre gospodarske borbe med svobodnim mestom in Poljsko. Pred 15. dnevi so Poljaki zagrozili, da bodo umaknili svoje ljudi in ustavili trgovino z Gdanskom, ako bodo obla-

sti svobodnega mesta še nadalje ovirale delo poljskih inspektorjev ter delo skupni tovarni margarine v Gdansk. Poljska sedaj neče več kupovati margarine iz omenjenih tovarne. Senat je istokot objavil gospodarsko vojno proti Poljski, ako ne bo upoštevala sklepov senata svobodnega mesta. Govori se, da bodo trgovci v Gdansk prenehali dobavljati Poljski sveže ribe. Istokot javljajo, da je Berlin pripravljen podpirati senat tudi finančno.

Češka dobi svojo armado

Praga, 1. avgusta. AA. DNB: O priliki proglasitve protektorata nad Češko in Moravsko je Hitler odobril predlog, da se ustanovi posebna armada čeških vladnih čet za ohranitev reda in javne varnosti. Izve se, da bo predsednik protektorata vrhovni poveljnik te armade. Predsednik vlade bo vodil administrativne posle. Poveljnik bo generalni inspektor s sedežem v Pragi. V Pragi, Brnu in Kraljevem Grad-

cu bodo imeli sedeže inspektorji, ki bodo povečevali bataljonom, ki bodo imeli svoje garnizije v raznih mestih protektorata. Člani čet, ki morajo biti češke narodnosti, bodo rekrutirani iz bivših članov češke vojske, njihove vrste pa bodo spopolnjene s prostovoljci, ki se bodo zavezali služiti 25 let. Armada bo štela 280 častnikov in 7000 mož.

Poskusna mobilizacija vsega vojnega letalstva v Zedinjenih državah

Washington, 1. avgusta. e. O priliki proslave 30 letnice ustanovitve ameriškega vojaškega letalstva bo danes poizkusna mobilizacija vseh ameriških letalskih sil, in sicer na ozemlju vse unije. Pri tej mobilizaciji bo sodelovalo med drugim okrog 2000 bombnikov. Glavno področje tega poleta bo ob Tihem oceanu od mehiške do kanadske obale. Ob obali bodo v razdalji

po 13 milj nameščeni opazovalci, katerih naloga bo, da takoj obvestijo glavni letalski stan, kakor hitro se bo približal »sovražnik«. Med letali bodo tudi najmodernejši velikanški bombniki s posadko 15 mož, katerih akcija radij znaša 500 km in ki lahko razvijajo hitrost nad 500 km na uro. To bodo največje letalske vaje, kar jih pozna zgodovina.

Želje in predlogi sadnih izvoznikov

Kaj naj bi ukrenil Prizad, da bi se izvoz sadja v red razvijal

Maribor, 31. julija V smislu sklepov na nedavnem sestanku organizacije sadnih izvoznikov dravske banovine v Mariboru, zastopnikov Združenj trgovcev iz sadorodnih krajev dravske in savske banovine ter producentov, o čemer smo izbrano poročali, so zborovalci sklenili predlagati PRIZADU v zvezi z določbami okrožnice št. 1 z dne 15. julija t. l. sledeče spremembe:

Glede sporov, ki so nastali v prejšnji izvojni sezoni ugotavljamo, da so v okrožnici predvideni pogoji, po katerih se morajo ravnati prodajne cene, nejasni ter da izpostavljajo izvoznike kakor v lanskoli sezoni nevarnosti globlji izgube premije. Radi jasnosti naj se ta določba dopolni v tem smislu, da služi v dokaz prispejati na nemško carinarniško področje potrdilo železnice, da je pošiljatev mejo prekoračil, ne pa da se zahteva, da je bilo blago v terminu tudi ocarinjeno. Tudi naj se zaradi prečestih ovir in zakasnitev, ki nastajajo pri odpremi in transportu blaga brez izvoznikove krivde, oprosti izvoznik vsake kazni, če se ugotovi, da je bilo predano blago železnici v času, v katerem je izvoznik mogel računati s tem, da bo blago ob določenem terminu prekoračilo mejo.

Nadalje je nujno potrebno, da se prodajni pogoji predpišejo enotno. V tem oziru prosijo sadni izvozniki, da se z novo okrožnico naroči vsem izvoznikom, da prodajo svoje blago brutto za netto, kakor predvidevajo to tudi predpisi nemških oblastev. Tej zahtevi je treba ugoditi zlasti

zaradi tega, ker se ravno pri teži lahko gajajo nerednosti in dovoljujejo prepo-vedani popusti.

Točka 5 omenjene okrožnice pa onemo- goča izvozniku, da bi zadostil predpisom, ker ni na razpolago na vseh nakladalnih postajah mostnih tehtnic in ker se na drugi strani na postajah, kjer so mostne teht- nice, železnici že predano blago ne sme več razkladati niti dokladati, četudi gre za primer predpisom neustrežajoče teže. Za- radi tega je nujno potrebno, da se takšni primeri, ki jih ni zakrivil izvoznik, ne kvalificirajo kot prekršek. V vsakem primeru pa naj se dovolj toleranca za 2% več ali manj, kakor je to tudi določeno v običaj- nih trgovskih uzacah.

Po navodilih okrožnice izgubi izvoznik, ki krši katerokoli od splošnih določitev ali pa katerikoli specialni pogoj, ki ga predpiše PRIZAD, pravico na vse izvozne premije. Zaradi tega predlagajo sadni iz- vozniki, da izgubi izvoznik pravico do pre- mije samo za dotični vagon, ki ni bil so- glasno s predpisi odpremljen in prodan. Iz- ključitev pravice za izvoz v primeru ka- teragakoli prekrška pa naj se izreče šele po pravični in objektivni ugotovitvi de- janskega stanja po izreku razsodiščast.

Upamo, da bo PRIZAD uvaževal pred- loge organizacije sadnih izvoznikov dravske banovine v Mariboru, saj ne gre samo za interese sadnih izvoznikov, ampak tudi naših obmejnih sadjarjev, ki polagajo veli- ke nade v uspehe letošnjega sadnega iz- voza.

4500 planincev pri Mariborski koči

Protestantska „pridiga na gori“ pri Sv. Bolfenku
Tujci od vseh strani

Kakor strela z jasneje je udaril moj slovenski pozdrav v Mariborski koči, ki sem ga izrekel na binkoštno nedeljo dopoldne leta 1917. Tega doživljam se zmerom spo- minjam, kadar prihajam v našo Maribor- sko kočico, ki je sedaj naša, slovenska. Še posebno pa je oživel spomin na ta doživ- ljam zadnjo krasno juljsko nedeljo. Mahnil sem jo preko Sv. Bolfena, kjer so imeli mariborski protestanti kar pod milim ne- bom svojo tradicionalno pridigo na go- ris, ki ji je prisostvovalo tudi mnogo Slo- vencev.

Ko se približam Mariborski koči, sem ostrel ob razgibanem vrvenju. Okoli ko- če vse polno avtomobilov, na terasah mno- žica gostov, ki uživa krasno planinsko, gorsko idilo. Zmerom potrpežljivo gospo

Maro, dolgoletno upraviteljico Mariborske kočice, vprašam za število gostov. Ko sem vzel v roke vpisno knjigo, sem videl, da sem 4497. Za menoj pa so še prihajali, ta- ko da jih je bilo prav gotovo preko 4500. Seveda pa je tudi precej takih, ki se ne vpisujejo v spominisko knjigo.

Kako se časi spreminjajo! Danes slišiš v okolici Mariborske kočice razne jezike. Celotno iz Budimpešte so prišli letoviščarji na letovanje na naše Pohorje. Kmetice iz Banata se sončijo in senčijo pri Maribor- ski koči kot letoviščarke. Danes sega slo- ves Pohorja ter njegovih planinskih posto- jank širom Evrope. Pri vsem spoštovanju do tujskega prometa, ki obeta Mariboru in vsej njegovi okolici lepo bodočnost, pa nikar ne pozabimo, da je to naša, sloven- ska zemlja.

Živahne priprave za Mariborski teden

Izredno zanimanje za letošnje razstave in prireditve

Maribor, 31. julija VIII. Mariborski teden bo že po zunanji podobi nekaj posebnega napram doseda- njim prireditvam MT. Razporedba prostoro- v bo nekoliko drugačna, prirejena v smi- slu dosedanjih izkušenj ter racionalnejše- ga izkoriščanja prostorov, pa tudi večje udobnosti in privlačnosti. Glavna tla Ma- riborskega tedna bo Prešernova ulica, ki pa je letos vsa prenovljena in preurejena. Ob straneh so široki, asfaltirani pločniki, ki bodo omogočali posrečeno razvrstitev posameznih stojnic in prodajalnic. Pred- nost se bo čutila zlasti ob morebitnem de- ževnem vremenu. Tudi obseg prostorov bo primerno večji. Tako nam bo letošnji Ma- riborski teden tudi po svoji zunanji podo- bi razodeval napredek.

Na prostorih Mariborskega tedna ob Prešernovi, Razlagovi in Cankarjevi ulici je že par dni izredno živahno. Posebni prodajalci si že postavljajo svoje šotore in stojnice. Pa tudi v Sokolskem domu in v

drugi deliški meščanski šoli je izredno živahno vrvenje. Vseposvobod so na delu pridne roke, da bi v tistem zunanjem de- lu prireditev ter razstav za oko in okus čim prijetnejši pečat. Razstavljalci so tu- di sredi priprav, prav tako tudi gostinš- čarji in kavamarji. Posebnost VIII. Ma- riborskega tedna bo posebno komično gla- dališče. Neutrudni g. Božo Podkrajšek je že našel tiral s svojimi sodelavci serijo po- srečenih skečev, veseloiger in drugih za- bavnih komadov, s katerimi hoče razve- driti letošnje obiskovalce Mariborskega tedna. Ti komični komadi bodo nedvom- no med največjimi privlačnostmi VIII. Mariborskega tedna.

V soboto 5. avgusta je slovesna otvori- tev VIII. Mariborskega tedna. Mariborčan- in v okolici kažejo zanj ogromno zani- manje. Sodeč po zanimanju in prijavah se obeta letno frekvenca, ki bo prekosila vse dosedanje.

Narodno obrambno delo mariborskih srednješolcev

Ob zaključku delovnega tabora v Gradišču na Kozjaku

Maribor, 31. julija Te dni so se vrnila naši idealni maribor- ski srednješolci, gojenci obdeli maribor- skih gimnazij, z delovnega tabora v Gra- dišču na Kozjaku. Naši dijaki, ki se za- vedajo, da je naša severna meja ogrožena, so spoznali, da je treba dvigniti narodno zavest našega kmeta, kar je mogoče do- sedi predvsem z materialno pomočjo. Ker imajo naši dijaki na razpolago samo svo- je roke ter svojo idealno poštenost, so se odločili, da pomagajo našemu ob- mejnemu kmetu pri njegovem delu s svo- jimi skromnimi močmi. S tem so hoteli pokazati, da razumejo njihove življenjske težave ter da z njimi čutijo. Lepo, spo- dobno in plemenito misel je takoj podprl prof. Gruntar, ki je prevzel vodstvo tabo- ra. Taborniki so ves čas stanovali v šoli CMD v Gradišču, kjer jim je tamonj- ški upravitelj g. Joško Turk šel v vsakem po- gledu na roko.

Naši dijaki so se sijajno izkazali. Vsa- kega dela so se lotili. Pomagali so gradi- ščanskim kmetom pri košnji, pri pospravl- janju sena, pri vezanju snopov. Delali pa so tudi kuluk na občinski cesti ter oprav- ljali druga opravila. Trikrat so priredili posebno kinopredstavo. Vrteli so poučne in zabavne filme. Pri zaključ- ni predstavi je sival med odmorci celo do- mači »orkester«, na sporedu so bile tudi recitacije. Ob večerih pa so naši vrli ma- riborski dijaki prepevali po vasi z gradi- ščanskimi fanti.

Seveda je imel delovni tabor na Gra- dišču tudi številne obiskovalce, med drugi- mi je posetil svoje dijake tudi ravnatelj g. Martin Mastnak.

Poizredni, mladi idealisti pa so imeli v načrtu poleg ročnega dela pri vsako- dnevnih kmetijskih opravilih tudi anketir- nje in poučna predavanja. Žal pa tega iz tehničnih vzrokov niso mogli izvršiti. Ne-

dvomno pa je žel prvi tabor mariborskih srednješolcev v Gradišču velik uspeh. Zbli- žal je obmejno gradiščansko ljudstvo z našim nacionalno zavestnim mariborskim dijaštvom. Podjetjem in požrtvovalnim mariborskim srednješolcem ter njihovim voditeljem čestitamo k lepemu uspehu. Obenem izražamo željo, da bi naša maribor- ska srednješolska mladina organizirala drugo leto čim več takih delovnih tabo- rov.

Spominska svečanost koroških borcev

Slovenjgradec, 31. julija.

Koroški borci krajevnih organizacij Slo- venjgradec, Guštani, Mežica in Šoštani se vsako leto snidejo na svojem taboru vrh Uršlje gore, kjer si ob krasnem razgledu na vse naše severne meje zabujajo spomine na boje, pri katerih so sodelovali o priliki ureditve naših severnih mej. Domoljubni nagovori in prisrčni tovariški razgovori jih še bolj vežejo v ono skupnost, ki jih je svoj čas vezala, ko so se borili ramo ob ramo in zrlj neustrašno smrti v obraz ter bili pripravljeni, dati svoje življenje domovini na oltar. In so jih tudi dali! Letos poteče ravno 20 let, ko so se vršili ti boji, minulo je 20 let, ko je mnogo naših junakov koroških borcev padlo v borbah za našo domovino! Počastiti spomin teh junakov, smatramo za svojo sveto dolžnost. Živi koroški borci naših obmejnih kra-jev. Krajevna organizacija koroških bor- cev v Slovenjgradu je v to svrhu povabila tudi svoje sosedne organizacije v Guš- tani, Mežici in Šoštani, da sodelujejo pri tej spominski svečanosti. Bo torej skup- na spominska slavnost vseh štirih obme- jnih krajevnih organizacij koroških borcev.

Ta spominska slavnost se bo vršila o pri- liki letošnjega tabora koroških borcev na Uršlji gori v nedeljo, dne 6. avgusta. V spomin onim koroškim borcem tukaj ob- mejnih krajev, ki so pred 20 leti dali svoje življenje za osvoboditev naših krajev, po- stavimo vrh Uršlje gore veličasten, žele- zen spominski križ 5 metrov visok. Križ se bo nahajal na podstavku, v katerem bo- do vklesana v mramornate plošče imena padlih junakov. Je to enak križ, kakršen se nahaja na Skrlatici.

Spored spominske svečanosti je sledeči:

Mariborske in okoliške novice

— Ker je bil odpustek. Iz skladišča za gradnjo ceste pri Sv. Lovrencu na Pohor- ju, kjer gradnji ravnatelj Karol Fiser iz Ma- ribora cesto do svoje hiše, je izginilo 5 eksplozivnih nabojev. Orožniki so dognali, da je ukradel naboje 18letni Franc V., ki jih je razstrelil v gozdu. Pri zaslišanju je V. izpovedal, da je storil to zaradi tega, ker ga je delovodja pri gradnji ceste od- pustil iz službe. Zadeva se bo obravnavala pred sodiščem.

— Vlomilci strahujejo podeželje. Doslej še neznani in neizsledeni zlikovci so vdri- li v stanovanje posestnice Marije Letnikove v Spodnji Senarski v Slovenskih goricah. Pretaknili so vso hišo ter odnesli razno perilo, obleke ter vso zalogo masti in pre- kajenega mesa, v vrednosti okoli 2000 din.

— Brat zabodel brata. V Brengovi v Slovenskih goricah je nastal med bratoma Andrejem in Francem Stelcerjem prepri- ki, ki se je naposled končal s pretepom. Franc Stelcer je v silni razburjenosti potegnil iz žepa nož in ga zasadil svojemu bratu v pleča. Andrej Stelcer je dobil globoko ze- vajčo rano in je le takojšnji zdravniški pomoči priplisati, da ni izkrevlaval. Franca Stelcerja so orožniki ogradili mariborske- mu državnemu tožilstvu.

— Junaka... Na banovinski cesti pri Spodnjem Dupleku sta dva očitno vinje- na fanta ustavila neki osebnosti avto ter grozila šoferju s koloma v rokah. Šofer avtomobila se je izognil incidentu s tem, da je naglo odvozil. Nekaj časa zatem pa sta skušala ista mladeniča ustaviti mestni avtomobil, pa sta naglo pobegnili. Orožniki so krivca takoj izsledili. Gre za 18letnega Stanka Lemserja in 20letnega Jožefa Se- nekoviča, ki bosta račun za svoje nepre- misljeno dejanje poravnala pred sodiščem.

— Ker je pomirjeval... zaboden. Pri Sv. Martinu pri Vurbergu je razgrajal neki 20letni Jožef Senekovič, ki ga je skušal tr- goviti in gostinčar Janko Kostanjek po- miriti. Toda mladenič je potegnil nož in zabodel z njim g. Kostanjeka v desnico.

— Spet prometna nesreča. Na nekem ovinku na cesti pri Selinici ob Dravi je izgubil 36letni posestniški sin Matija Tuš iz Bresterne obale nad svojim kolesom. Priletel je s tako silo na tla, da je obležal s hudimi poškodbami na glavi. Maribor- ski reševalci so Tuša odpremlili v bolnico.

— Rabuka na Glavnem trgu. Kmalu po polnoči je nastal na Glavnem trgu prepri med dvema skupinama ponočnjakov. Pa- dale so tudi bunte. Rabuki je napravil ko- nec stražnik. Zadeva bo predmet kazens- ke obravnave, ker je bil pri pretepu po- škodovan 30letni Henrik L., ki je dobil dve rani na glavi.

— Iz policijskih zaporov v jetnišnico. Poročila smo o drznih podvigih pretkana- ga goljufa, ki je ogroževal nekatero ma- riborsko in ptujske trgovce s tem, da se je izdajal za železniškega uradnika in »ku- povale na obroke pisalne stroje in harmo- nike. Njegova identiteta se ni točno do- gnala. Slepjar je pri zaslišanju na policiji dosledno trdil, da se piše Stevo Vukšan, da je star 30 let, po poklicu zidarski po- močnik in doma iz Bihača. Policija je raz- poslala na vsa predstojništva policije v naši državi zadevna sporočila. Steva Vuk- šana so prepeljali iz policijskih zaporov v tukašnje jetnišnico. Nadaljnjo preiskavo vodi preiskovalni sodnik pri maribor- skem okrožnem sodišču.

— Sokolski nastop v Razvanju preložen! Zaradi nepredvidenih ovir je nastop raz- vanjske sokolske čete preložen od 6. t. m. na nedeljo 20. avgusta z istim sporedom.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Maverjeva lekarna pri Zamorcu v Gosposki ulici 12, telef. 28-12, ter Vau- potova lekarna pri Angelu varuhu na Aleksandrovi cesti 33, telef. 22-13.

— Poroka. Poročila sta se novinar g. Jaroslav Dolar in gđ. Milena Abačičeva. Mladoporočencema iskreno čestitamo!

— Iz starokatoliške cerkvene občine. S 1. avgustom je se preselil starokatoliški župni urad na Glavni trg 23, II. nadstrop- je. Ob delavnikih so uradne ure od 9. do 11. Odslej bodo redne službe božje ob- nedeljah in praznikih.

— Požar pri marenberški graščini. Ogjenj je zajel gospodarsko poslopje marenber- ške graščine. S poslopjem vred so zgorle zalozne krme ter žita. Le živino so rešili v zadnjem hipu. Škoda se ni točno dognala, vendar pa je precej velika.

— Turneja malih harmonikarjev. Jutri se odpelje 23 malih harmonikarjev, ki jih vodi g. V. Šušteršič, na 14 dnevno turnejo po naši državi. Igrali in peli bodo v Zenici, Kakmju, Sarajevu, Mostarju, Dubrovniku in Splitu, kjer bodo imeli dva koncerta.

— Mariborsko vreme. Sonce spet počeno pripeka. Maksimalna temperatura 28,2, minimalna 12,2. Napoveduje se naraščanje temperature in pretežno jasno vreme.

— Iz nižje gozdarske šole. Dne 29. ju- lija se je zaključilo na mariborski državni nižji gozdarski šoli deveto šolsko leto. Sklepní izpiti so bili v času od 22. do 28. julija. Dne 29. julija so bila gojenecem raz- deljena spričevala sklepnih izpizov. Ob tej priliki sta imela poslovljna govora zastop- nik kr. banke uprave banke svetnik inž. Franc Sulajev kot predsednik izpitne ko- misije ter zavodov ravnatelj inž. Zmago Zierfeld. Uspehi preteklega šolskega leta so v splošnem prav zadovoljivi. Z odličnim uspehom je napravil izpit en gojenec, s prav dobrim uspehom 12 gojencev, z zadostnim pa 7. Od 32 gojencev jih je 14 iz dravske banovine, 2 iz zetske, 2 iz donavske, 11 iz savske, 1 iz moravske ter 1 iz vardske banovine.

— Težnja živilskih delavcev. Pri »Zlatem konju« je bilo zborovanje mariborskega živilskega delavstva, na katerem je bilo govora o pogajanjih med pekovski moj- stri in pekovski pomočniki za sklenitev kolektivne pogodbe. Na zborovanju je pre- vladovalo mnenje, da je treba nadaljevati z borbo, dokler ne bodo pekovski pomočniki deležni svojih pravic. Govorili so gg. Plohi Zidanšek, Jelen in Vidovič.

— Cene na mariborskem trgu. V smislu poročila st. 30 mestnega tržnega nadzor- stva v Mariboru so na mariborskem trgu sledeče cene: Meso: govedina 6 do 12, svinjsko meso s kostmi 13 do 14, svinjsko meso izluščeno 13 do 15, salo 14 do 15,

na predvečer, dne 5. avgusta bo kresova- nje. V nedeljo, dne 6. avgusta, bo ob 10. uri služba božja v cerkvi na Uršlji gori za padle in umrle koroške borce. Po službi boži zbor koroških borcev pri spominskem križu, odkritje istega in nagovori. Po sve- čanosti bo tovariški sestanek.

Da bo spominska svečanost res veličas- na, vabimo vse koroške in Maistrove bor- ce, da se iste udeležijo v čim večjem šte- vilu.

Legija koroških borcev
Krajevna organizacija Slovenjgradec.

slanina 13 do 14. Zelenjava: krompir 1 do 2, merica 6.50 do 8, čebula 3 do 5, česen 4 do 6, kumarice (kom.) 0.50 do 2, za vla- ganje 6 do 10 komadov 1 din, zelena pa- prika 3 do 7 komadov 1 din, karfičola (kom.) 1 do 6, hren 8 do 10, paradižniki 5 do 6, fižol v stročju 6, luččen grah liter 5 do 7.50. Sadje: jabolka 3 do 6, hruške 3 do 6, češnje liter 1.50 do 2.50, črniče lit. 1.50 do 2.50, marelice 6 do 8, breskve 5 do 12, maline liter 4 do 5, grozdjice liter 2.50 do 4, grozdje 8 do 12, luščeni orehi 30 do 32, ringlo 4 do 6, oziroma liter 1 do 2, jagode liter 12.50 do 15. Zito: za liter pšenica in proso 1.75, rž in ječmen 1.50, koruza 1.25 do 1.50, oves 1, ajda 1.50, pro- seno pšeno 3.50. Mlečni izdelki: smetana 10, mleko 1.50 do 2, surovo maslo 24, čaj- no maslo 28 do 30, domači sir 8 do 10. Perutninski trg: kokoši po 20 do 30, pa- nčicev 20 do 40, gosti po 35 do 40, pu- rani 35 do 65, race 3 do 15. Seneni trg: sladko seno 65 do 70 za 100 kg, detelja 85, pšenična slama 40 din.

— Iskre iz lokomotive zanetile požar na polju. Med Studenci in Pekrami so iskre lokomotive večerj popoldne zanetile snope ovsna na polju. Požar se je razširil na vse polje. Škoda znaša okoli 1000 din. Pri- zadeta sta posestnika Jožef Majcen in Franc Farkuš iz Peka.

Objave VIII. Mariborskega tedna

Maribor, 31. julija Prireditve letošnjega VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta bodo za naš ob- mejni Maribor z njegovim posebnim po- lažajem tudi, in morda celo v prvi vrsti na- rodnega in državnega značaja, ker bodo kot gospodarska in kulturna revija dela in življenja slovenskega severozhoda po- kazale trdno življenjsko voljo kljub težkim časom. Največjega narodnega pomena pa bo nedvomno mogočni Festival slovenskih narodnih običajev v soboto 5. popoldne in v nedeljo 6. avgusta dopoldne na stadionu SK Železnica pri Tržaški cesti. Zato je potrebno, da obišče v teh dneh slovenski obmejni Maribor vse, kar se zaveda potrebi, ki nam jih stavi sedanjí čas. Enkrat sam- krat v letu nas kliče zeleno mesto ob Dra- vi in vsaj enkrat samkrat se odzovimo nje- govemu klicu!

Festival slovenskih narodnih običajev v okrilju letošnjega VIII. Mariborskega Ted- na dne 5. in 6. avgusta bo največj. časnej- ša revija naše folklorne ne le v Sloveniji, marveč sploh v Jugoslaviji. Za marsikoga bo ta festival naravnost odkritje bogastva naših narodnih sporičil, za katere smo se doslej vse premalo zanimali. Za prihod v Maribor je od 4. do 6. in za odhod od 5. do 7. avgusta dovoljena četrtinska vozna po železnicih ljubljanske direkcije.

Z lastnim trudom in lastno močjo se je Maribor osvobodil, z lastnim trudom in lastno močjo si je ustvaril tudi svoje go- spodarske in kulturne življenjske pogoje. Plodove tega svojega optimističnega dela bo pokazal na veliki gospodarski in kul- turni reviji letošnjega VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta. Kdor se hoče na lastne oči prepričati, koliko volje je v našem obmejnem ljudstvu, naj pride v teh dneh v Maribor! Ne bo mu žal. Za preno- čišča in prehrano je preskrbljeno v polni meri in v splošno zadovoljstvo.

Iz Celja

c — Iz celjske statistike. V mesecu ju- liju je obiskalo Celje 1188 tujcev (927 mo- skih in 261 žensk) nasproti 1066 v leto- njem juniju in 1341 v lanskem juliju. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 36 oseb in sicer 12 v mestu in 24 v javni bolnici.

c — Zaradi organizacije obiska festivala slovenskih narodnih običajev v Mariboru je sklical celjski župan sestanek zastopni- kov vseh kulturnih in nacionalnih društev. Sestanek se bo pričel danes ob 18. v sejni dvorani na mestnem poglavstvu.

c — Umrj le v nedeljo Pred grofijo 9 p. starosti 68 let železniški zvaničnik v p. g. Franc Rupš.

c — Uradni dan Zbornice za TOI za Cel- je in okolico bo v torek 8. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

c — Tri nesreče. V soboto je 26letnemu delavcu Jožetu Dolancu iz Dobovca pri Sv. Juriju pod Kumom pri delu razmeša- rilo meča na levi nogi. Istega dne se je pri- vaji z bombami v Celju pri eksplozivji bom- be ponesrečil 22letni Emin Eminović iz Dujakovca pri Kačniku v Južni Srbiji. Dobil je hude poškodbe na glavi. V soboto je trčil 24letni delavec Ivan Rojc iz Lisc pri Celju s kolesom v tovorni avtomobil in si močno poškodoval desno nogo v glež- nju. Ponesrečenici se zdravijo v celjski bol- nici.

c — Tomo Grah in Drago Zabkar na zadnji poti. V ponedeljek ob 16. se je zbra- lel pri hišo umrlega učitelja v p. g. Toma Graha na Dečvici česti velika množica po- kojnikovih prijateljev in znancev, da spre- mi pokojnika na bližnje okoliško pokopa- lišče. V sprevodu so stopali v velikem šte- vilu upokojeni in aktivni učitelji, zastop- niki uradov in društev, deputacija gasilске čete v Gaberju in mnogo drugega občin- stva. Po cerkvenem obredu na pokopališču se je poslovil od pokojnega v imenu upo- kojenege in aktivnega učiteljskega učitelja g. Franjo Roš, predsednik sreskega učiteljske- ga društva v Celju. V lepem govoru je oris- al pokojnikovo zaslužno vzgojno, nacio- nalno in gospodarsko delo ter podčrtal nje- govo kremenito značajnost in odlično na- rodno zavest. Ob 17.30 se je zbrala pred mrtvašnico na mestnem pokopališču mno- žica prijateljev in znancev odličnega na- cionalnega delavca, železniškega uradnika in bivšega celjskega podžupana g. Draga Zabkarja, da spremi pokojnega do nje- govega zadnjega počivališča. Med cerkvenim obredom, ki ga je opravil v mrtvašnici pro- ta g. Bulovan, so zapeli peveci pred mrtvaš- nico »Vigred«. Nato je krenil sprevod do groba. V sprevodu, v katerem so nosili

vence Jugoslovenske nacionalne stranke, Slovenskega obrtnega društva, Bratstva Narodno strokovne zveze, Bratstva pravo- slavnih Slovencev in pokojnikovih svojcev, so stopali zastopniki JNS, mestne občine, pravoslavni Slovencev in drugih organi- zacij ter mnogo pokojnikovih prijateljev in znancev. Ko je prota g. Bulovan opravil ob grobu cerkveni obred, med katerim so zapeli pevci »Večnaja pamjate!«, se je po- slovilo od pokojnika v imenu Jugosloven- ske nacionalne stranke namesto nujno za- držanega predsednika celjske krajevnice or- ganizacije g. dr. Kalana predsednik sreske organizacije JNS g. Ivan Prekorski. V glo- boko občutenem govoru je prikazal pokoj- nikovo življenje, ki ni bilo posuto s cvet- jem, njegovo delavnost in borbenost ter vero v nacionalne ideale Drago Zabkar je bil zvest tovariš in sodelavec ter pošten kot nasprotnik. Bil je Jugosloven po de- janju že takrat, ko je od daleč prihajala prva zarja naše svobode. V Celju je bil vedno med prvimi na delu v borbi za nacionalna in socialna vprašanja. Govornik se je za- hvalil pokojniku v imenu JNS za vse nje- govo bogato delo ter mu poželil po težkem življenju in trdnem trpljenju sladke pokoj v domači zemlji. Nato se je poslovil od pokojnega g. Viktora Frie v imenu Narod- no strokovne zveze. Podčrtal je pokojniko- vo udeleževanje v tej organizaciji in nje- gove zasluge za narodno delavstvo. Peveci so zapeli »Oj Dobrodo!«. Ob zaključku je spregovoril prota g. Bulovan in v tehtnih besedah očrtal lik in nacionalno delo po- kojnege Draga Zabkarja, ki je bilo vedno posvečeno narodu in nacionalnim idealom.

Iz Ptujja

— Uboj? V nedeljo proti večeru so na- ali vaščan, blizu Juršine neznanega mrtve- ga moškega, ki je imel veliko rano na glavi. O tem so takoj obvestili orožnike, ti so pa odredili prevoz trupla v mrtvaš- tico pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah in obvestili sodišče v Ptuj, ki je odredilo sodno obdukcijo trupla. Preiskava bo do- gnala, ali gre za uboj ali pa nesrečo.

— Sv. Ano so praznovali v nedeljo pri Sv. Ani v Hal. Po stari navadi se je praz- novanja udeležilo veliko ljudi iz tamošnje okolice, pa tudi iz Ptujja je bilo mnogo go- stov. Domača zabava se je vršila v gostil- ni Debeljaka na Borju, kjer je veselje tra- jalo do ranih jutranjih ur.

— Pocenitev mesa. Tukašnji mesar g. Vinko Pernat je znatno znižal cene mesa, tako da prodaja 1 kg govejega mesa po 8 do 10 din, telečja prasa po 8, ledvinca in končna pečenka po 10, svinjsko meso pa po 14 do 16 din za kg. Cene je znižal od 2 do 4 din pri kg. Upamo, da bodo tudi dru- gi mesarji storili tako in znižali cene me- su, ki so današnjim razmeram in glede na cene živine res previsoke.

— Z iglo se je zbodla. Posestnica Marija Jeza se je zbodla s staro zarjavelo iglo in je dobila zastrupljenje krvi. Prepeljana je bila v bolnico.

Žeparji in sleparji

Ljubljana, 31. julija V Ljubljano se je natepolo zadnje dni mnogo žeparjev in sleparjev, ki imajo na- vado izkoristiti revno ljudstvo. Povsod so prežali na žrtve in jih seveda tudi poštno oskubili. Prijavljena je bila cela vrsta žep- nih tatvin, mnogi oškodovanci pa se sploh niso zatekli na policijo in tatvini niso pri- javili, ker se jim pač ni zdelo vredno ali ker so bili prepričani, da bi bila prijava zaman. Imeli pa so nekateri žeparji tudi smolo in so jih zalotili.

Na Tyrševi cesti je bil aretiran neki Ivan Belančič, doma iz Bariloviča v okolici Zagreba. Belančič je že znan kriminalni tip, ki ga išče tudi zagrebska policija, kateri pa se je spretno izmikal. Na Tyrševi cesti je poskusil srečo v gneči med kmečkimi ženskami, ki jim je posegal v košare in zepe. Pri tem pa je bil, dasi star praktik, v enem primeru precej neroden, tako da so opazili njegovo početje, nakar ga je kmalu zgrabil stražnik. Belančič je bil že prej znan ljubljanski policiji in je bil lani za 3 leta izgnan iz Ljubljane.

Prav tako je bil na Tyrševi cesti areti- ran 42-letni nezaposleni natakator Mato Bre- bec, ki si je hotel z žepnimi tatvin